

УДК 343.98
DOI: 10.31733/2078-3566-2024-1-342-348

Володимир КОРОТАЄВ[©]
кандидат юридичних наук, доцент,
заслужений юрист України
(Дніпропетровський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр Міністерства
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ МВС УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Здійснено аналіз чинного законодавства України щодо регулювання судово-експертної діяльності Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України як суб'єкта протидії злочинності. Зроблено узагальнений історичний екскурс щодо створення Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України та Експертної служби МВС України. На підставі окремих досліджень, присвячених класифікації нормативно-правових актів, що регулюють діяльність Експертної служби МВС України, узагальнено та класифіковано функції експертної служби та визначено предметну сферу нормативно-правового регулювання.

Ключові слова: *судово-експертна діяльність, судово експертиза, протидія злочинності, нормативно-правове регулювання, експертна установа.*

Постановка проблеми. Експертні установи, зважаючи на свою діяльність, посідають не тільки одне з провідних місць під час здійснення правосуддя України, забезпечуючи його «незалежною, кваліфікованою і об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки і техніки» [1], а й відіграють суттєву роль у протидії злочинності. Науковий прогрес та можливості застосування засобів, методів та технологій із різних галузей знань в інтересах забезпечення безпеки, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень мають не одне століття історії. У цьому сенсі Україна перебувала в авангарді запровадження таких технологій. Так, у Києві за ініціативи Г. Рудого у 1902 р. було створено антропометричний кабінет при розшуковій частині Київської міської поліції, у складі якого вже у 1904 р. було відкрито перше в державі дактилоскопічне бюро [2, с. 263–283]. Сьогодні з огляду на стрімкі соціальні, економічні та політичні зрушення, що суттєво впливають у тому числі й на здійснення протидії злочинності, питання урегульованості діяльності судово-експертних установ не втрачає своєї актуальності. Державні спеціалізовані установи, до яких належить Експертна служба МВС України, в складі якої ключовим суб'єктом є Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, маючи особливі повноваження у сфері судово-експертної діяльності, стають основними суб'єктами протидії злочинності, котрі здатні забезпечувати для правоохоронних органів якісне застосування додаткових знань із різних галузей науки і техніки.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. З розвитком дослідницької діяльності щодо забезпечення більш якісних результатів правоохоронної діяльності та правосуддя виникла потреба не тільки у рекомендаціях щодо методики проведення окремих досліджень та техніки застосування спеціальних засобів для протидії злочинності, а й у створенні та впорядкуванні системи суб'єктів і законодавчому закріпленні такої діяльності. Окресленій тематиці присвячено досить багато досліджень як в Україні, так і у світі. Серед вітчизняних науковців, які пов'язували свої дослідження із зазначеною темою, – В. Бахін, В. Журавель, А. Іщенко, В. Кузьмічев, В. Лисиченко, В. Лукашевич, Є. Лук'янчиков, І. Пиріг, М. Салтєвський,

© В. Коротаєв, 2024
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0269-0389>
exp-walter@ukr.net

К. Чаплинський, В. Шепітько та ін.

Метою статті є аналіз чинного законодавства щодо регулювання діяльності Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, надання на підставі його пропозицій стосовно узагальнення, здійснення класифікації його основних функцій, а також визначення предметної сфери діяльності.

Виклад основного матеріалу. У наукових роботах, присвячених розвитку та становленню експертної діяльності, що забезпечує протидію злочинності, представлені різні підходи до періодизації. У контексті тематики дослідження заслугове на увагу точка зору, що враховує становлення судово-експертних установ МВС України. Так, І. Пиріг виокремлює чотири етапи: «перший – дореволюційний – етап створення умов для утворення експертних установ та безпосередня їх організація (1864–1917 рр.); другий – етап розвитку експертних установ між двома світовими війнами (1918–1941 рр.); третій – етап відродження експертних установ та інтенсифікація їх діяльності (1943–1997 рр.); четвертий – сучасний етап розвитку експертних установ на теоретичній основі судової експертології та новітніх досягнень науки, техніки та інформаційних технологій» [3, с. 196–203]. При цьому четвертий період, як «період становлення експертної служби», він пов'язує саме з утворенням Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру (ДНДЕКЦ) МВС України [3, с. 202].

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, як основний елемент Експертної служби МВС України, є однією із визначених Законом України «Про судову експертизу» державних спеціалізованих установ, що здійснює судово-експертну діяльність. Так, відповідно до ч. 1 ст. 7 цього закону судово-експертну діяльність «здійснюють державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених цим Законом» [1].

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України (далі – ДНДЕКЦ МВС України або Центр) як юридичну особу і окремий суб'єкт правовідносин зареєстровано з 12 травня 1998 р. Правовою підставою для його утворення була постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 1998 р. № 617 «Про утворення Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ» [4]. Згідно з цією постановою Центр створено у межах асигнувань та за пропозицією Міністерства внутрішніх справ, котру було підтримано Міністерством фінансів, Міністерством економіки, Міністерством юстиції та Міністерством у справах науки і технологій, на базі Експертно-криміналістичного управління, Центру криміналістичних досліджень і Вибухотехнічної служби, що вже діяли в системі МВС України на той час. Після цього наказом МВС України від 12 травня 1998 р. на базі експертно-криміналістичних управлінь, відділів, відділень апаратів ГУМВС, УМВС, УМВСТ, міських управлінь, підпорядкованих їм криміналістичних і вибухотехнічних підрозділів та експертно-криміналістичних відділів, відділень, груп міськрайлінорганів внутрішніх справ були утворені науково-дослідні експертно-криміналістичні центри (НДЕКЦ) при Головних управліннях МВС України в Криму, м. Києві та Київській області, Управліннях МВС України в областях, м. Севастополі та на транспорті [5].

У 2000 р., відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 988 від 20.06.2000, на базі ДНДЕКЦ МВС України і відповідних експертно-криміналістичних підрозділів при головних управліннях Міністерства внутрішніх справ в Криму, м. Києві, Київській області, управлінь Міністерства внутрішніх справ в областях, м. Севастополі і на транспорті, утворено експертну службу Міністерства внутрішніх справ (далі – Експертна служба). Цією ж постановою (пунктом 2) було затверджено Положення про експертну службу Міністерства внутрішніх справ, котре до сьогодні вже двічі набувало нової редакції [6]. Вперше – у 2012 р., після втрати чинності вказаного пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України № 988 від 20.06.2000 згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 533 від 13.06.2012 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Міністерства внутрішніх справ» [7] та прийняття наказу МВС України № 691 від 09.08.2012 «Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України» [8]. Вдруге – у 2015 р., у зв'язку зі прийняттям наказу МВС України № 1343 від 03.11.2015 «Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства

внутрішніх справ України» (далі – Положення) [9], котрий скасовував попередній. Як зазначено у пункті 2 цього Положення, «Експертна служба МВС у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, міжнародними договорами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, нормативними документами у сфері стандартизації, наказами МВС та цим Положенням» [9].

Відповідно до вказаного Положення до завдань Експертної служби МВС належать такі: 1) забезпечення органів досудового розслідування, судових органів, інших державних органів, а також юридичних і фізичних осіб незалежною, кваліфікованою та об'єктивною експертизою; 2) проведення оцінки відповідності (випробування, сертифікації, інспектування) продукції, процесів і послуг; оцінки майна, майнових прав та здійснення професійної оціночної діяльності; огляду та експертного дослідження транспортних засобів і реєстраційних документів, що їх супроводжують; відстрілювання вогнепальної зброї та огляду її технічного стану та інших робіт у межах компетенції;

3) ведення криміналістичного обліку, організація належного використання інформаційних фондів;

4) організація та забезпечення відповідно до законодавства науково-дослідної діяльності, упровадження її результатів [9].

Відповідно до п. 4 Положення на виконання вказаних завдань Експертна служба провадить такі види діяльності:

1) здійснює судово-експертну діяльність, проводить судову експертизу в кримінальному та виконавчому провадженнях, адміністративних, цивільних і господарських справах, справах про адміністративні правопорушення;

2) забезпечує в межах повноважень функціонування криміналістичного обліку та перевірку за ним, а також натурних зразків або каталогів продукції, технічної документації та іншої інформації, необхідної для створення й оновлення методичної та нормативної бази судової експертизи;

3) забезпечує участь судових експертів та фахівців установ Експертної служби МВС як спеціалістів під час проведення огляду місця події, здійснення досудового розслідування та судового розгляду відповідно до законодавства;

4) проводить оцінку майна, майнових прав та здійснює професійну оціночну діяльність, здійснює рецензування звітів про оцінку майна (акта оцінки майна) та надає висновки в межах повноважень, визначених законодавством;

5) забезпечує проведення відстрілювання вогнепальної зброї та огляд її технічного стану;

6) проводить оцінку відповідності (випробувань, сертифікації, інспектування), розглядає та погоджує проекти технічних умов, іншу технічну та конструкторську документацію на продукцію, процеси і послуги, виконує інші роботи в межах своєї компетенції;

7) організовує та забезпечує в установленому порядку навчання (підготовку, стажування, курсові збори) та атестацію працівників установ Експертної служби МВС, які залучаються для проведення судової експертизи та/або беруть участь у розробленні теоретичної та науково-методичної бази судової експертизи;

8) веде базу даних реєстру атестованих судових експертів Експертної служби МВС;

9) організовує матеріально-технічне та інше ресурсне забезпечення установ Експертної служби МВС;

10) впроваджує єдину систему управління установами Експертної служби МВС;

11) узагальнює та забезпечує спільне використання судово-експертної практики;

12) здійснює міжнародне співробітництво в галузі судової експертизи та криміналістики відповідно до законодавства України;

13) проводить науково-дослідну, науково-методичну та інформаційну діяльність у галузі судової експертизи і криміналістики;

14) розробляє та в установленому порядку вносить пропозиції щодо вдосконалення законодавства, інших нормативно-правових і нормативно-технічних документів;

15) виконує в межах своєї компетенції інші роботи і надає платні послуги

відповідно до законодавства України [9].

До вказаного переліку завдань слід додати нові повноваження щодо адміністрування Електронного реєстру геномної інформації людини, що виникли у зв'язку з прийняттям Закону України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини», який введено в дію 6 лютого 2023 р. [10]. На виконання цього закону та «з метою врегулювання механізму функціонування Електронного реєстру геномної інформації людини» МВС України було прийнято наказ № 639 від 04.08.2023 «Про затвердження Положення про Електронний реєстр геномної інформації людини» [11].

Відповідно до п. 4 та 5 цього наказу «держателем Електронного реєстру та володільцем інформації, що обробляється в ньому, є держава в особі Міністерства внутрішніх справ України, що здійснює організаційне, нормативно-правове забезпечення функціонування Електронного реєстру та контроль за дотриманням вимог законодавства щодо його ведення», а «адміністратором Електронного реєстру є Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ України», що забезпечує виконання таких функцій, як:

- формування та функціонування Електронного реєстру;
- методичне, методологічне забезпечення функціонування Електронного реєстру;
- перевірка повноти та актуальності відомостей, що містяться в Електронному реєстрі, вжиття заходів щодо усунення недоліків, виявлених у роботі Електронного реєстру;
- реалізація заходів із технічного, технологічного та програмного забезпечення функціонування Електронного реєстру;
- здійснення заходів зі створення, підтримки та технічного адміністрування інформаційно-комунікаційних засобів, програмних та апаратних компонентів, що використовуються для забезпечення функціонування Електронного реєстру;
- збереження інформації, що міститься в Електронному реєстрі;
- визначення електронної інформаційної взаємодії;
- надання, обмеження, припинення доступу до Електронного реєстру користувачам Електронного реєстру;
- упровадження та вдосконалення програмно-апаратних засобів ведення Електронного реєстру відповідно до нормативно-правових актів;
- обробка (збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, поновлення, пошук, використання і поширення (розповсюдження, передавання), знищення) геномної інформації людини в Електронному реєстрі згідно із Законом України «Про державну реєстрацію геномної інформації людини»;
- аналіз та діагностика збоїв або припинення роботи апаратно-програмних інформаційних ресурсів Електронного реєстру;
- моніторинг та аналіз якості функціонування Електронного реєстру;
- здійснення контролю за дотриманням користувачами Електронного реєстру вимог законодавства щодо доступу до його інформаційних ресурсів у межах їх повноважень;
- виконання інших завдань, покладених на нього держателем Електронного реєстру, що необхідні для реалізації цілей, визначених Положенням про Електронний реєстр геномної інформації людини [11].

Отже, по суті Експертною службою здійснюється три основні функції, котрі умовно можна окреслити як:

1) спеціалізована – експертна, оціночна та фахова щодо участі спеціалістів під час проведення огляду місця події, здійснення досудового розслідування та судового розгляду);

2) обліково-реєстраційна – збір та обробка даних, що дозволяють вирішувати завдання протидії злочинності;

3) науково-методологічна – теоретичне та практичне удосконалення проведення досліджень та організації судово-експертної діяльності.

Значний обсяг повноважень та виконуваних функцій ДНДЕКЦ МВС України як основного елемента Експертної служби МВС створює необхідність належного нормативно-правового регулювання та упорядкування його діяльності. У розрізі узагальнення та диференціації чинного законодавства слушною вбачається

систематизація нормативно-правових актів, що складають основу нормативно-правового регулювання діяльності Експертної служби як більш загальної структурної одиниці в системі експертних установ України, котра зроблена В. Горбонос. Систематизацію вона здійснила у такій послідовності: «1) Конституція України; 2) закони України, включаючи кодифіковані закони; 3) міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; 4) укази Президента України; 5) постанови Кабінету Міністрів України; 6) інші підзаконні нормативно-правові акти (накази та розпорядження центральних органів виконавчої влади); 7) нормативні акти Експертної служби МВС України; 8) постанови Пленуму Верховного Суду України...», які не є джерелами права, але мають рекомендаційний характер і активно впроваджуються в діяльність Експертної служби МВС України» [12]. За такою послідовністю авторкою надано узагальнену класифікацію із зазначенням вихідних даних нормативно-правових актів та їхньої сфери регулювання. Запропонована класифікація потребує більш детальної уваги, при цьому основну увагу звернемо не на самі нормативно-правові акти, а на правовідносини, що вони регулюють.

Так, національні закони у сфері судово-експертної діяльності вона поділяє на три групи, котрі:

1) закріплюють підстави проведення судової експертизи та експертних досліджень працівниками Експертної служби МВС України, а також їх участь у кримінальному, адміністративному, цивільному, господарському судочинстві та провадженнях у справах про адміністративні правопорушення;

2) регламентують окремі організаційні аспекти діяльності Експертної служби МВС України, зокрема встановлюють гарантії діяльності експертів, у частині забезпечення їхньої особистої безпеки та безпеки членів їхніх сімей, попереджують виникнення та поширення будь-яких корупційних проявів;

3) регулюють процедуру проведення судової експертизи та експертних досліджень.

У свою чергу, акти та постанови Уряду – на групи, котрі: «1) стосуються її функціонування, зокрема: рішення про утворення цієї служби; визначають перелік платних послуг, що надаються даною службою; 2) регулюють загальний порядок і процедуру проведення судових експертиз і окремі види останньої: дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; облік і розслідування обставин нещасних випадків, професійних захворювань, аварій на виробництві; 3) регламентують професійну діяльність працівників у частині оплати їхньої праці; 4) встановлюють засади міжнародного співробітництва».

Підзаконні нормативно-правові акти МВС України вона класифікувала за сферою вирішуваних питань про: «1) різні аспекти діяльності цієї служби, серед яких: організаційно-функціональний; діяльність Експертно-кваліфікаційної комісії МВС України; функціонування спеціальних криміналістичних обліків; контрольна діяльність; 2) проведення досліджень, зокрема дактилоскопічних, а також таких об'єктів, як: зброя та боєприпаси до неї; наркотичні засоби, психотропні речовини, прекурсори; транспортні засоби; 3) залучення експертів; 4) фінансове забезпечення судово-експертної діяльності та проведення експертних досліджень, як-от оплата роботи експертів або формування коду платежу для оплати цих досліджень».

Що стосується нормативних актів Експертної служби, в її роботі зазначається, що вони регулюють внутрішньо-організаційні питання, пов'язані з: «1) внутрішнім трудовим розпорядком; 2) контролем за якістю досліджень і проведенням перевірок територіальних підрозділів Експертної служби МВС України» [12].

Висновки. Узагальнюючи систематизацію нормативно-правових актів, що регулюють діяльність ДНДЕКЦ МВС України у поєднанні із вищевказаними трьома основними функціями Експертної служби (спеціалізована, обліково-реєстраційна та науково-методологічна), і не використовуючи їх класифікацію за юридичною силою, що притаманна всій системі законодавства, можна виокремити дві основні групи нормативно-правових актів за їхньою сферою (предметом) регулювання:

1) організаційно-розпорядчі – ті, що регулюють питання управління, координації, взаємодії, діловодства, оплати праці тощо, котрі стосуються діяльності Експертної служби та взаємовідносин із іншими суб'єктами правовідносин;

2) експертно-процедурні – ті, що стосуються виключно судово-експертної та оціночної діяльності, їхньої юридичної значущості, тобто підстав і порядку проведення

експертиз, інших досліджень, повноважень експерта, особливостей використання досліджень у вирішенні правових спорів чи питаннях про притягнення до відповідальності тощо.

Список використаних джерел

1. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
2. Чисников В. Н. Г. М. Рудой – родоначальник полицейской экспертно-криминалистической службы в Украине. *Криміналістика і судова експертиза*. 2018. Вип. 63 (2). С.263–283.
3. Пиріг І. В. Історія становлення та розвитку експертної діяльності в органах внутрішніх справ. *Право і суспільство*. 2011. № 6. С. 196–203. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2011_6_41.
4. Про утворення Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ : постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.1998 року № 617. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-98-%D0%BF#Text>.
5. Історія розвитку Експертної служби МВС. *Експертна служба МВС*. URL : <https://dndekc.mvs.gov.ua/історія-розвитку-експертної-служби/>.
6. Про утворення експертної служби Міністерства внутрішніх справ : постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 988. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2000-%D0%BF#Text>.
7. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Міністерства внутрішніх справ : постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2012 № 533. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-2012-p#top>.
8. Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 09.08.2012 № 691. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1541-12#Text>.
9. Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.
10. Про державну реєстрацію геномної інформації людини : Закон України від 09.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#n207>.
11. Про затвердження Положення про Електронний реєстр геномної інформації людини : наказ МВС України від 04.08.2023 № 639. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1657-23#Text>.
12. Горбонос В. Класифікація нормативно-правових актів, які регулюють діяльність Експертної служби МВС України. *Juris Europensis Scientia*. 2020. Вип. 3. С. 73–78. URL : http://jes.nouua.od.ua/archive/3_2020/17.pdf.

Надійшла до редакції 01.03.2024

Прийнято до опублікування 11.03.2024

References

1. Pro sudovu ekspertyzu [About forensic examination] : Zakon Ukrainy vid 25.02.1994. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>. [in Ukr.].
2. Chysnykov, V. N. (2018) H. M. Rudoi – rodonachalnyk polytsejskoi ekspertno-kryminalistycheskoi sluzhby v Ukrainy [G. M. Rudoy – the founder of the police forensic service in Ukraine]. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza*. Vyp. 63 (2), pp. 263–283.
3. Pyrih, I. V. (2011) Istoriia stanovlennia ta rozvytku ekspertnoi diialnosti v orhanakh vnutrishnikh sprav [History of formation and development of expert activity in internal affairs bodies]. *Pravo i suspilstvo*. № 6, pp. 196–203. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2011_6_41. [in Ukr.].
4. Pro utvorennia Derzhavnoho naukovo-doslidnoho ekspertno-kryminalistychnoho tsentru Ministerstva vnutrishnikh sprav [About the establishment of the State Scientific Research Expert Forensic Center of the Ministry of Internal Affairs] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.05.1998 roku № 617. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-98-%D0%BF#Text>. [in Ukr.].
5. Istoriia rozvytku Ekspertnoi sluzhby MVS [The history of the development of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs]. *Ekspertna sluzhba MVS*. URL : <https://dndekc.mvs.gov.ua/історія-розвитку-експертної-служби/>. [in Ukr.].
6. Pro utvorennia ekspertnoi sluzhby Ministerstva vnutrishnikh sprav [About the formation of the expert service of the Ministry of Internal Affairs] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.06.2000 № 988. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2000-%D0%BF#Text>. [in Ukr.].
7. Pro vyznannia takymy, sheho vtratyly chynnist, deiakyykh postanov Kabinetu Ministriv Ukrainy z pytan diialnosti Ministerstva vnutrishnikh sprav [On the recognition as invalid of some resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the activities of the Ministry of Internal Affairs] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13.06.2012 № 533. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-2012-p#top>. [in Ukr.].
8. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ekspertnu sluzhbu Ministerstva vnutrishnikh sprav

Ukrainy [On the approval of the Regulations on the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine] : nakaz MVS Ukrainy vid 09.08.2012 № 691. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1541-12#Text>. [in Ukr.].

9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ekspertnu sluzhbu Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy [On the approval of the Regulations on the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine] : nakaz MVS Ukrainy vid 03.11.2015 № 1343. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>. [in Ukr.].

10. Pro derzhavnu reiestratsiu henomnoi informatsii liudyny [About the state registration of human genomic information] : Zakon Ukrainy vid 09.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2391-20#n207>. [in Ukr.].

11. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Elektronnyi reiestr henomnoi informatsii liudyny [On the approval of the Regulations on the Electronic Register of Human Genomic Information] : nakaz MVS Ukrainy vid 04.08.2023 № 639. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1657-23#Text>. [in Ukr.].

12. Horbonos, V. (2020) Klasyfikatsiia normatyvno-pravovykh aktiv, yaki rehuliuut diialnist Ekspertnoi sluzhby MVS Ukrainy [Classification of legal acts that regulate the activity of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Juris Europensis Scientia*. Vyp. 3, pp. 73–78. URL : http://jes.nuoua.od.ua/archive/3_2020/17.pdf. [in Ukr.].

ABSTRACT

Volodymyr Korotayev. Some issues of legal regulation of the activities of the State Scientific-Research Expert-Criminalistic Centre of the MIA of Ukraine as an anti-crime actor. The article analyzes the current legislation of Ukraine regarding the regulation of forensic expert activity of the State Research Expert Criminalistic Center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject of combating crime. The work provides a generalized historical overview of the creation of the State Research Expert Criminalistic Center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. On the basis of studies devoted to the classification of legal acts regulating the activities of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the functions of the Expert Service have been summarized and classified, and the subject area of regulatory regulation has been determined. It was determined that the Expert Service performs three main functions, which can be conventionally called as: 1) specialized – expert, evaluation and professional regarding the participation of specialists during the inspection of the scene of the incident, the implementation of pre-trial investigation and court proceedings); 2) accounting and registration – collection and processing of data that allow solving the task of combating crime; 3) scientific and methodological – theoretical and practical improvement of conducting research and organization of forensic expert activity. Legal acts regulating the activities of the State Research Expert Criminalistic Center of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine can be divided into two main groups according to the subject area of regulation: 1) organizational and administrative – those that regulate issues of management, coordination, interaction, record keeping, remuneration and other issues related to the activities of the Expert Service and relations with other subjects of legal relations; 2) expert-procedural – those that relate exclusively to forensic and evaluation activities, their legal significance, that is, the grounds and procedure for conducting examinations, powers of an expert, features of using research in resolving legal disputes or prosecution, etc.

Keywords: *forensic expert activity, forensic examination, combating crime, normative and legal regulation, expert institution.*